

ŽUPAN

Številka: 9001-11/2019
Datum: 29.11. 2019

10. SEJA OBČINSKEGA SVETA OBČINE BREŽICE, dne 16.12. 2019

ZADEVA: LOKALNI PROGRAM KULTURE OBČINE BREŽICE (2020 – 2024)

PRIPRAVIL: OBČINSKA UPRAVA OBČINE BREŽICE; ODDELEK ZA
DRUŽBENE ZADEVE, GOPODARSTVO, KMETIJSTVO
IN RAZVOJ

PREDLAGATELJ: župan Ivan MOLAN

POTEK POSTOPKA: redni

NAČIN SPREJEMA: z večino opredeljenih prisotnih članov sveta

UVODNIČAR: Patricia ČULAR, vodja oddelka za družbene dejavnosti,
gospodarstvo, kmetijstvo in razvoj

**PREDLOG SKLEPA: Sprejme se Lokalni program kulture občine Brežice
(2020-2024).**

Ivan MOLAN
župan

Priloge:

- Lokalni program kulture občine Brežice (2020-2024) z obrazložitvijo;
- Lokalni program kulture občine Brežice (2020-2024).

ŽUPAN

Številka: 620-47/2019
Datum: 29.11. 2019

OBČINSKEMU SVETU OBČINE BREŽICE

ZADEVA: Lokalni program kulture v občini Brežice (2020 – 2024)

Na podlagi 33. člena Statuta Občine Brežice (Uradni list RS, št. 10/09 in 3/10) predlagam v obravnavo in sprejem Lokalni program kulture v občini Brežice (2020-2024).

Občinskemu svetu predlagam, da sprejme naslednji

SKLEP

Sprejme se Lokalni program kulture občine Brežice (2020 – 2024).

OBRAZLOŽITEV:

Občina Brežice je v skladu s prvim odstavkom 14. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 - uradno prečiščeno besedilo, 65/07 - odl. US, 56/08, 4/10, 20/11, 100/11 - odl. US, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18 – ZN Org; v nadaljevanju: ZUJIK) pripravila Lokalni program kulture občine Brežice (2020 – 2024; v nadaljevanju program kulture).

ZUJIK določa, da se javni interes za kulturo določi z nacionalnim in lokalnim programom za kulturo, pri čemer je program opredeljen kot strateški dokument razvojnega načrtovanja kulturne politike, ki izhaja iz zgodovinsko doseženega položaja kulture v občini in s katerim se ugotovi vloga kulture v lokalni skupnosti ter javni interes zanjo, opredeli področje kulture, kjer se zagotavljajo kulturne dobrine kot javne dobrine, načrtuje investicije v javno kulturno infrastrukturo, postavi cilje in prioritete kulturne politike in določi čas za njihovo uresničenje ter kazalce, s katerimi se bo merilo njihovo doseganje.

Lokalna skupnost sprejme svoj lokalni program za kulturo za obdobje najmanj štirih let.

Program kulture na prednostnih kulturnih področjih, to so knjižnična dejavnost, varovanje premične in nepremične kulturne dediščine, ljubiteljske kulture, kulturno umetnostne vzgoje za otroke, mladino in odrasle, kulturnega turizma ter javne infrastrukture na področju kulture, uresničuje ključne cilje in ukrepe zapisane v programu.

Priprava programa kulture je potekala v sodelovanju z javnimi zavodi in zainteresirano javnostjo s področja kulture. Poziv k podaji predlogov je bil poslan po elektronski pošti 25. 4. 2019 in objavljen v Posavskem Obzorniku št. 10, leto XXIII, četrtek, 16. 5. 2019. Rok za podajo predlogov je bil do konca meseca maja 2019.

Občina je na podlagi poziva prejela predloge s strani Javnega sklada za kulturne dejavnosti RS, OI Brežice, Posavskega muzeja Brežice, Knjižnice Brežice, Zveze kulturnih društev Brežice, Društva za varovanje maternega jezika, naravne in kulturne dediščine »Maks Pleteršnik« Pišece, Vesne Davidovič, Civilne pobude v spomin doktorju Jožetu Toporišiču in Zavoda dobra družba.

Vsi podani predlogi so bili pregledani in umeščeni v program.

Predlog programa je bil 21. 10. 2019 posredovan v pregled vsem akterjem, ki so podali pobude, javnim zavodom in samostojnim nosilcem s področja kulture. Prispeli vsebinski popravki so bili v celoti upoštevani.

Glede na dejstvo, da trenutno veljavni Lokalni program kulture občine Brežice (2015 – 2019) sprejet na 6.redni seji Občinskega sveta občine Brežice, dne 25.5.2015, z letošnjim letom preneha veljati, predlagamo Občinskemu svetu sprejetje novega programa kulture za naslednja štiri leta.

OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLAGANEGA AKTA:

Ob sprejemanju vsakoletnega proračuna občine bo potrebno za zagotavljanje izvajanja zastavljenih ciljev, predvsem pa za izvajanje javne službe na področju kulture, kulturne infrastrukture in ljubiteljske kulture zagotavljati ustrezna finančna sredstva. Pri financiranju določenih ukrepov bo financiranje zagotovljeno tudi s strani države oz. drugih virov.

Pripravila:

Vesna KRŽAN

Svetovalka III za gospodarstvo, kmetijstvo in razvoj

Patricia ČULAR

Vodja oddelka za družbene dejavnosti, gospodarstvo,
kmetijstvo in razvoj

Ivan MOLAN

Župan

Na podlagi prvega odstavka 14. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 - uradno prečiščeno besedilo, 65/07 - odl. US, 56/08, 4/10, 20/11, 100/11 - odl. US, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18 - ZNOrg) in 19. člena Statuta Občine Brežice (Uradni list RS, št. 10/09 in 3/10) je Občinski svet Občine Brežice na __.redni seji dne ____ sprejel

SKLEP

o sprejetju Lokalnega programa kulture občine Brežice (2020 – 2024)

I.

Sprejme se Lokalni program kulture občine Brežice (2020 – 2024), ki je priloga tega sklepa.

II.

Z uveljavitvijo tega sklepa preneha veljati Lokalni program kulture občine Brežice (2015 – 2019) sprejet na 6.redni seji Občinskega sveta občine Brežice, dne 25.5.2015.

III.

Sklep začne veljati 15. dan po objavi v Uradnem listu RS.

Št. zadeve: 620-47/2019

Datum:

Ivan Molan

župan

LOKALNI PROGRAM KULTURE OBČINE BREŽICE (2020-2024)

BREŽICE, NOVEMBER 2019

KAZALO

1. UVOD	3
2. KULTURA PO DEJAVNOSTIH	4
2.1 Knjižnična dejavnost	5
2.2 Kulturna dediščina	5
2.3 Ljubiteljska kultura	6
2.4 Umetniška kultura	7
3. AKTERJI NA PODROČJU KULTURE	8
3.1 Javni zavodi	8
3.2 Nevladne organizacije	13
3.3 Samozaposleni v kulturi oz. na področju kulture	14
4. KULTURNA INFRASTRUKTURA IN SPOMENIKI	18
5. KULTURA V VLOGI POVEZOVANJA	22
5.1 Kulturni turizem	22
5.2 Kulturno izobraževanje	23
6. PRIHODNOST KULTURE	26
6.1 Pogled v preteklost - Realizacija	26
6.2 Pogled v prihodnost - Akcijski načrt	27
6.3 Sklepne misli	29
7. REFERENCE	30

1. UVOD

Lokalni program kulture občine Brežice (v nadaljevanju: program kulture) je strateški dokument razvojnega načrtovanja kulturne politike, ki izhaja iz doseženega položaja kulture v občini in s katerim se ugotovi vloga kulture v razvoju občine ter ugotovi javni interes zanjo. Je temeljni programski in izvedbeni dokument, ki postavlja prioritete občinske kulturne politike in neposredno odgovarja na ključne probleme posameznih področij kulture.

Podlago za pripravo programa kulture določa 14. člen Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo, ki pravi, da lokalna skupnost sprejme svoj lokalni program za kulturo za obdobje štirih let, pri čemer lahko program vsebuje tudi dolgoročne usmeritve, ki presegajo to obdobje.

Občina Brežice je k pripravi programa kulture pristopila od spodaj navzgor, saj je najprej zaprosila javne zavode in nevladne organizacije s področja kulture ter širšo javnost za predloge in pobude, ki so zavedeni med ukrepi v točki 6.2 Pogled v prihodnost - Akcijski načrt. Nato je pripravljen osnutek posredovala v razpravo, končno verzijo kulturnega programa pa je podala v obravnavo in sprejem Občinskemu svetu občine Brežice.

Izhodišča programa kulture so določena v nacionalnih kot tudi lokalnih strateških dokumentih. Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2018-2025¹ teži k priznavanju kulture v vlogi razvoja in izhaja iz ekonomskih učinkov, ki izhajajo iz samih kulturnih dejavnosti (kreativni sektor, vključno z AV produkcijo in distribucijo, arhitekturo, založništvom, raziskovalno umetnostjo, oblikovanjem...) in iz posrednih učinkov kulturnih dejavnosti na gospodarstvo (kulturni turizem, gostinstvo, javni promet, druge servisne dejavnosti, odvisne industrije in obrti, trgovine... itd.). Zato bo kulturi v bodoče treba priznati poseben status, ki izhaja iz javnega interesa za ustvarjalno, kakovostno ter izvirno, raznoliko in dostopno ter razvojno naravnano kulturo, kar se bo odražalo tudi na področju umetnostne vzgoje.

Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo pravi, da se v lokalnem programu kulture opredelijo ključne naloge občine, ki pa so zagotavljanje javne kulturne dobrine na področjih, urejenih s posebnimi zakoni (knjižničarstvo, varstvo kulturne dediščine, arhivska dejavnost), podpiranje ljubiteljske kulturne dejavnosti, vključno s tistimi, ki so namenjene kulturni integraciji manjšinskih skupnosti in priseljencev ter pokrivanje drugih izraženih in prepoznanih kulturnih potreb prebivalcev.

Program kulture se uresničuje skozi programe javnih zavodov, ki delujejo na področju kulture na območju občine Brežice, skozi program območne izpostave javnega sklada za kulturne dejavnosti, delovanja nevladnih organizacij ter na podlagi javnih povabil za financiranje javnih kulturnih programov oziroma projektov v skladu s Pravilnikom o izboru in sofinanciranju programov in projektov v občini Brežice ter Letnim programom za področje kulture, kot tudi na podlagi postopka neposrednega poziva.

Javni interes za kulturo občine Brežice se uresničuje z zagotavljanjem pogojev za kulturno ustvarjalnost, dostopnost kulturnih dobrin, kulturno raznolikost in slovensko kulturno identiteto. Ti pogoji se zagotavljajo z vsakoletnim proračunom in vzpostavljeno kulturno infrastrukturo.

¹ Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2018-2025 je pripravljeno gradivo, ki je trenutno v usklajevanju. Ker država še ni sprejela resolucije, razpolagamo le s predlogom.

2. KULTURA PO DEJAVNOSTI

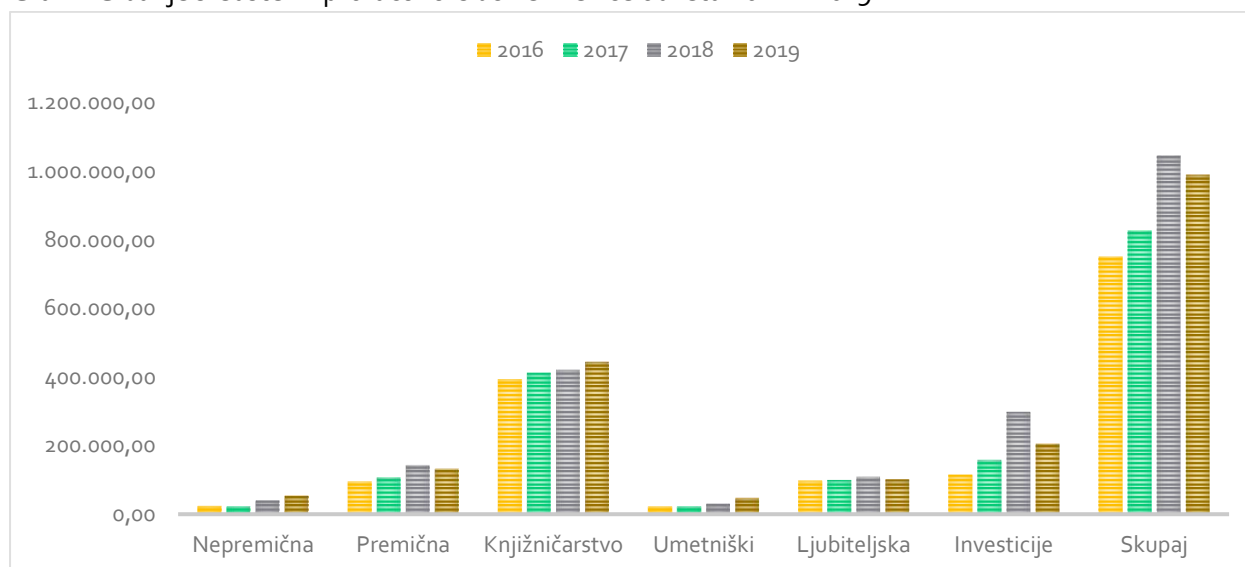
Zakon o lokalni samoupravi v 21.členu navaja izvirne naloge Občine med katerimi so tudi, da pospešuje kulturno-umetniško ustvarjalnost, omogoča dostopnost do kulturnih programov, zagotavlja splošnoizobraževalno knjižnično dejavnost ter v skladu z zakonom skrbi za kulturno dediščino na svojem območju.

Občina Brežice tako javni interes na področju kulture uresničuje z vzpostavljanjem in ohranjanjem pogojev (investicije na področju kulture) in z zagotavljanjem sredstev za izvajanje dejavnosti s področja nepremične in premične kulturne dediščine, knjižničarstva, umetniške in ljubiteljske kulture.

Preglednica 1: Sredstva v proračunu za področje kulture 2016-2019²

Leto	Nepremična	Premična	Knjižničarstvo	Umetniški	Ljubiteljska	Investicije	Skupaj
2016	24.210,00	95.876,48	393.464,48	23.400,00	97.980,72	115.702,72	750.634,40
2017	23.501,55	108.240,36	411.863,77	23.500,00	99.477,07	158.929,97	825.512,72
2018	40.655,44	143.542,00	420.448,92	32.111,00	109.591,87	298.555,79	1.044.905,02
2019	55.500,00	132.669,00	444.100,00	48.000,00	102.000,00	206.000,00	988.269,00

Graf 1: Gibanje sredstev v proračunu Občine Brežice od leta 2016 – 2019

Podatki nam sporočajo, da se sredstva na področju kulture vsako leto zvišujejo in predstavljajo v povprečju 3,6% celotnega proračuna. V letu 2018 prihaja do odstopanja, in sicer pri ljubiteljski kulturi, ker so sredstva nekoliko višja na račun dodatnega razpisa za inštrumente (v letu 2019 zajet v javni razpis za drugo kulturo) in pri investicijah, ker jih je bilo nekoliko več.

V letu 2020 bo ponovno prišlo do povišanja sredstev, predvsem pri izdatkih za plače in zaradi vzpostavitve Posavske potujoče knjižnice v okviru katere se je nakupil Bibliobus.

² Vir: Zaključni računi Občine Brežice za leta 2016 – 2018 ter Proračun Občine Brežice za leto 2019

2.1 KNJIŽNIČNA DEJAVNOST

Knjižnična dejavnosti se izvaja v obliki javne službe, ureja pa jo Zakon o knjižničarstvu.

V okviru knjižnične dejavnosti se spodbuja bralna kultura v naši občini, zagotavlja široko dostopnost do kakovostnega knjižničnega gradiva, ohranja slovenska pisna kultura in znanstvena dediščina, pridobiva znanje ter se izvaja domoznanska dejavnost.

S knjižnično dejavnostjo se zasledujejo cilji vseživljenjskega učenja, demokratičnega mišljenja in visokih meril sodobne informatizirane družbe, predvsem pa se dosega izenačevanje izobraževalnih, informacijskih, socialnih in drugih možnosti prebivalcev občine Brežice.

KNJIGOMAT ZA VRAČILO KNJIŽNIČNEGA GRADIVA JE V KNJIŽNICI BREŽICE PRIDOBITEV OD LETA 2017

2.2 KULTURNA DEDIŠČINA

Kulturna dediščina zajema tako varovanje premične kot tudi nepremične kulturne dediščine. Dejavnost ureja Zakon o varstvu kulturne dediščine (v nadaljevanju: ZVKD).

Kulturna dediščina po ZVKD so dobrine, podedovane iz preteklosti, ki jih Slovenke in Slovenci, pripadnice in pripadniki italijanske in madžarske narodne skupnosti in romske skupnosti, ter drugi državljanke in državljani Republike Slovenije opredeljujejo kot odsev in izraz svojih vrednot, identitet, etnične pripadnosti, verskih in drugih prepričanj, znanj in tradicij.

Dediščina vključuje vidike okolja, ki izhajajo iz medsebojnega vplivanja med ljudmi in prostorom skozi čas. **Premična dediščina** so premičnine ali zbirke premičnin z vrednotami dediščine, **nepremična dediščina** pa so nepremičnine ali njihovi deli z vrednotami dediščine, vpisani v register kulturne dediščine.

Javni interes varstva kulturne dediščine obsega:

- identificiranje dediščine, njenih vrednot in vrednosti, njeno dokumentiranje, preučevanje in interpretiranje;
- celostno ohranjanje dediščine in preprečevanje škodljivih vplivov nanjo ter njeno vključevanje v sodobno življenje;
- predstavljanje dediščine javnosti in razvijanje zavesti o njenih vrednotah;

- sodelovanje javnosti v zadevah varstva in nadgraditev dialoga s posamezniki in skupnostmi ter drugimi deležniki;
- omogočanje dostopa do dediščine ali do informacij o njej vsakomur, posebej mladim, starejšim in invalidom, neposredno, s pomočjo javnih zavodov, muzejske dejavnosti ter z uporabo novih tehnologij;
- vključevanje vedenja o dediščini v vzgojo, izobraževanje in usposabljanje na vseh ravneh;
- prepoznavanje dediščinskih potencialov za gospodarski, družbeni in trajnostni razvoj ter kontinuirano vključevanje v razvojne projekte na lokalni in nacionalni ravni;
- ohranjanje kulturne raznolikosti s spoštovanjem različnosti dediščine in njenih interpretacij ter ob upoštevanju mednarodno uveljavljenih standardov.

VITEŠKA DVORANA V
GRADU BREŽICE, KI JE
KULTURNI SPOMENIK
DRŽAVNEGA POMENA

Na področju kulturne dediščine pa ne smemo pozabiti na **nesnovno dediščino**, kot so prakse, predstavitve, izrazi, znanja, veščine, in z njimi povezane premičnine in kulturni prostori (kjer se ta dediščina predstavlja ali izraža), ki jih skupnosti, skupine, in včasih tudi posamezniki prenašajo iz roda v rod in jih nenehno poustvarjajo kot odziv na svoje okolje, naravo in zgodovino.

Na območju občine imamo v registru nesnovne kulturne dediščine vpisani dve enoti, ki sta tradicionalni za naše kraje, in sicer brodarstvo (nosilec: Brodarsko društvo Mostec) in godbeništvo (nosilca: KD PO Kapele in KD GPO Loče).

Pobude za vpis v register nesnovne kulturne dediščine načeloma pripravlja Posavski muzej Brežice, ki jih obravnava Nacionalni koordinator za nesnovno dediščino Slovenski etnografski muzej.

2.3 LJUBITELJSKA KULTURA

Ljubiteljsko kulturo ustvarjajo občani, ki so organizirani v kulturnih društvih. Njihovo delo predstavlja pomemben prispevek k ohranjanju kulturne identitete Slovencev in so nepogrešljiv člen v kulturnem življenju in dogajanju v lokalnem okolju pa tudi širše.

Ne gre prezreti, da je med društvi in njihovimi sekcijami kar precejšen delež takih, ki s svojimi kakovostnimi izvedbami segajo v sam vrh slovenske ljubiteljske kulture in poleg doseganja zavidljivih

rezultatov na tekmovanjih v domovini, posegajo po pomembnih priznanjih tudi v tujini. S tem so ambasadorji slovenske kulture v mednarodnem merilu.

Kulturna društva negujejo različne zvrsti kulture, od katerih prednjači zborovska glasba, zelo močna je tudi inštrumentalna glasba z dvema uspešnima orkestroma in manjšo godbo. Po krajih v prepletu z izpostavljenimi dejavnostmi deluje tudi gledališka in literarna dejavnost, likovna in plesna dejavnost, v zadnjem času se je začela razvijati tudi filmska.

V javni interes na področju ljubiteljske kulture sodi vsa kontinuirana, strokovno pripravljena in kakovostno izvedena kulturna ustvarjalnost in poustvarjalnost, še posebej ohranjanje nesnovne kulturne dediščine ter mednarodno sodelovanje in povezovanje, strokovna srečanja in pregledi nastalih dosežkov, kulturna vzgoja in izobraževanje širokega kroga ljubiteljskih in bodočih profesionalnih kulturnih ustvarjalcev ter mentorjev, društvena dejavnost, ki spodbuja zanimanje za kulturo in kultivira svoje okolje.

PO PODATKIH IZ
LETA 2018 V
DRUŠTVIH
DELUJE VEČ KOT
6 % OBČANOV,
KAR PRESEGA
SLOVENSKO
POVPREČJE (5%)

V javni interes na področju ljubiteljske kulture sodi tudi kulturno udejstvovanje mladih v okviru Mladinskega centra Brežice, ki ciljni populaciji mladih omogoča samostojno kulturno izražanje.

2.4 UMETNIŠKA KULTURA

Umetniška kultura zajema profesionalno kulturo ter postprodukcijo.

Profesionalna kultura se izvaja predvsem z izvedbo:

- gledališkega abonmaja za odrasle in otroke, ki ga pripravi JSKD, OI Brežice;
- abonmaja lutkovnih in igranih predstav za otroke, mesečni koncertni program, letni program gledaliških predstav in mesečni program razstav, ki ga pripravi Mladinski center Brežice in kjer je poudarek na sledenju aktualnih trendov z mladinsko noto pri posameznem programu;
- z organizacijo festivala Seviqč Brežice, ki ga organizira Ars Ramovš;
- kino predstav v Domu kulture Brežice in Posavskem muzeju Brežice - kino na prostem, ki ga izvajata Kino Brežice in PMB;

- različnih obrazstavnih programov (npr. delavnice, grajske dogodivščine, predavanja) v organizaciji Posavskega muzeja Brežice;
- koncertnih dogodkov naših štipendistov, ki obiskujejo glasbeni študij v tujini;
- koncertov prepoznanih glasbenikov;
- dogodkov umetniških ustvarjalcev ob posebnih priložnostih (npr. razstave Mateja Filipčiča, Mirsada Begića),

MELANHOLIJA (GLEDALIŠKI OBJEKT), DELO BREŽIŠKEGA REŽISERJA IN SCENOGRAFISTA MATEJA FILIPČIČA

Z zagotavljanjem pogojev za kulturno profesionalno in ljubiteljsko postprodukcijo se omogoča kvaliteten nivo podporne službe v Domu kulture Brežice, ki zajema pripravo prostora, ozvočenje, osvetlitve in drugo tehnično podporo ter ostalih objektih, prepoznanih v seznamu kulturne infrastrukture. Podpora se izkazuje tudi skozi promocijske dogodke ob izidu CD-ja, okrogle obletnice kulturnih društev, izdajo strokovne literature, dokumentarnih filmov, ki so v samostojni organizaciji ali organizaciji občinskih akterjev na področju kulture.

3. KULTURNI AKTERJI

V Občini Brežice obstaja dobro razvita in razvejana mreža izvajalcev in organizatorjev kulturnih projektov in programov ter aktivnosti na področju kulture. Ob javnih zavodih beležimo številne nevladne organizacije in posamezna podjetja s področja kulture, ki uresničujejo pomemben delež javnega interesa na področju kulture.

3.1 JAVNI ZAVODI

Javni zavodi na področju kulture so:

- Knjižnica Brežice;
- Posavski muzej Brežice;
- Glasbena šola Brežice;
- Javni sklad za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Brežice (JSKD, OI Brežice);
- Zavod za podjetništvo, turizem in mladino Brežice (ZPTM Brežice).

KNJIŽNICA BREŽICE

Knjižnica izvaja javno službo, kot to določa področna zakonodaja in odlok o ustanovitvi. Knjižnica Brežice je osrednja splošna knjižnica, ki opravlja knjižnično dejavnost na treh lokacijah, in sicer v

Brežicah, v Vojašnici Jerneja Molana Cerklje ob Krki in OŠ Maksa Pleteršnika Pišce. Hkrati zagotavlja tudi knjižnično dejavnost za Fakulteto za turizem v Brežicah.

Od poletja 2017 je uporabnikom 24 ur na dan, 7 dni v tednu na voljo knjigomat za vračilo knjižničnega gradiva. Posodobljen je tudi knjigomat za izposajo gradiva v osrednji knjižnici. Članom in uporabnikom je tako omogočena velika samostojnost pri uporabi knjižničnih storitev in rokovanju z gradivom.

Knjižnica Brežice nudi široko paleto programov in prireditev za mladino in odrasle, usmerjenih v promocijo bralne kulture, izvaja domoznansko dejavnost, sodeluje z lokalnim okoljem pri pripravi programov vseživljenjskega učenja ter opravlja vlogo socialnega stičišča.

KNJIŽNICA BREŽICE – NA PORTALU
NAJLEPŠIH KNJIŽNIC EVROPE

Med prireditvami tako najdemo sklop pogovornih prireditev »Izbrano s Primusom«, potopisnih predavanj, predavanj, ki ozaveščajo o različnih tegobah sodobnega časa. V okviru sklopa prireditev se izvajajo tudi delavnice za otroke v okviru katerih se otroci spoznajo s pravljico in na temo prebrane pravljice ustvarjajo v knjižnici. Med projekti pa zasledimo Poletavci – poletni bralci, Posavci beremo skupaj, Knjigobežnice in Toporišičevo leto.

Danes je knjižnica ustanova, kjer se zbirajo in ponujajo informacije in je zato vozlišče ter stičišče različnih poti.

POSAVSKI MUZEJ BREŽICE

Posavski muzej Brežice je pooblaščen za celostno varstvo premične kulturne dediščine Posavja. Deluje na področjih umetnostne zgodovine, umetnostne obrti in likovne umetnosti, zgodovine, arheologije, etnologije, konserviranja in restavriranja.

Ena izmed mnogih nalog Posavskega muzeja Brežice je tudi vzpostavitev in skrb za strokovno vzdrževanje eksponatov postavljene muzejske zbirke Maksa Pleteršnika v Pišecah.

Posavski muzej Brežice ima v matični hiši – v gradu Brežice naslednje stalne razstave:

- arheološka razstava,
- etnološka razstava;
- zgodovinske razstave (1.zgodovinska zbirka Kmečki upori in reformacija, 2. zbirka o posavskih meščanih Bürger–mestjan–meščan, 3. zgodovinska zbirka novejšje zgodovine Pod devetimi zastavami: Posavje 1900–1950);

- umetnostnozgodovinske zbirke: (1. Posvetna baročna dediščina Posavja, 2. Sledi sakralne dediščine Posavja 17. in 18. stoletja, 3. Galerija Alenke Gerlovič, 4. Spominska galerija Franja Stiplovška);
- Viteška dvorana in;
- kapela sv. Križa ter stopnišče.

Pomemben del predstavljanja dediščine so tudi občasne razstave in obsežen cikel Štirje elementi, ki je zasnovan večzvrstno in povezovalno ter predstavlja štiri ključne elemente našega obstoja. Konec leta 2016 je bila odprta razstava Štirje elementi: 1—VODA, leta 2018 Štirje elementi: 2—OGENJ, leta 2019 ZEMLJA in predvidena leta 2020 ZRAK.

GRAD BREŽICE, SEDEŽ
POSAVSKEGA MUZEJA BREŽICE

Večletni trajnostni projekt Gradovi Posavja je bil oblikovan v letu 2014 in vključuje upravljavce šestih gradov v Posavju, ki so se pridružili k neformalnemu združenju, in sicer: Galerija Božidar Jakac Kostanjevica na Krki, ki upravlja nekdanji samostan v Kostanjevici na Krki, Kozjanski park Podsreda, ki upravlja grad Podsreda, Kulturni dom Krško, enota Grad Rajhenburg, ki upravlja grad Rajhenburg, KŠTM Sevnica, ki upravlja grad Sevnica, Posavski muzej Brežice, ki upravlja grad Brežice in Terme Čatež, ki so lastnice gradu Mokrice.

Skupna prizadevanja vključujejo programsko in promocijsko-tržno povezovanje gradov v Posavju, vzpostavljajo novo blagovno znamko z namenom skupne promocije javnih in tržnih storitev (dogodki, poroke, spominski predmeti, oddajanje prostorov v najem ipd.) in uvajajo novosti v načine trženja in v programe.

GLASBENA ŠOLA BREŽICE

Posebej pomembno mesto ima v občini Glasbena šola Brežice, saj predstavlja temelj osnovnega glasbenega izobraževanja, ki je pomemben tako za pridobivanje profesionalnega kadra na področju glasbene umetnosti, še bolj pa zaradi ustvarjanja baze prebivalstva, ki v nadaljnjem življenju s svojim vključevanjem v delovanje različnih ljubiteljskih kulturnih društev prispeva k dvigovanju nivoja njihovih produktov in ohranjanju kulture naroda. Ne zanemarljiv je tudi prispevek Glasbene šole k obsegu kulturne ponudbe na lokalnem nivoju z lastno produkcijo.

Glasbena šola vpisuje v 56 otrok v 17 programov. Izobraževanje poteka s področja petja in inštrumentov harmonike, citer, tamburice, kitare in klavirja ter iz skupin pihal, trobil, tolkal, godal.

GLASBENA ŠOLA BREŽICE V STAVBI NEKDANJIH GRAJSKIH HLEVOV DRUŽINE ATTEMS

Letos je prvič razpisana tudi glasbena pripravnica za 30 otrok. Pomen pripravnice je v tem, da šestletnemu otroku (učencu 1. razreda osnovne šole) omogoča intenzivnejši in bolj sistematičen pristop do glasbene vzgoje. Otrok skozi igro razvija glasbene sposobnosti in usvaja osnovne informacije, zaradi katerih se lažje odloča za vpis k instrumentalnemu pouku. Pouk glasbene pripravnice nudi otroku glasbeno in širšo estetsko vzgojo. Otrok oblikuje skozi glasbeno literaturo in različne glasbene aktivnosti, ki zaradi svoje kompleksnosti omogočajo povezavo s področji zunaj glasbe, odnos do glasbe in umetnosti sploh.

JAVNI SKLAD ZA KULTURO, OBMOČNA IZPOSTAVA BREŽICE

Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti je organizacija, ki skrbi za razvoj in pregled ljubiteljske kulture. Temeljni program in poslanstvo JSKD sta zasnovana na nacionalni programski piramidi, ki zajema območno, regijsko in državno raven. JSKD s svojim delovanjem kulturnim društvom, skupinam in posameznikom, ki delujejo na področju ljubiteljske kulture, nudi strokovno, organizacijsko in finančno podporo. Z organizacijo preglednih srečanj, revij, tekmovanj, prireditev, izobraževanj in z izdajo publikacij na glasbenem, gledališkem, lutkovnem, folklornem, filmskem, plesnem, likovnem ter literarnem področju JSKD zagotavlja kontinuiran razvoj ljubiteljskega kulturnega poustvarjanja, prispeva k pestrosti kulturnega življenja ter nudi enovit program kulturne vzgoje.

JSKD Območna izpostava Brežice skrbi v občini Brežice za organizacijo prireditev in izobraževanj za področje ljubiteljske kulture. Hkrati ima s svojim širokim načinom delovanja vpogled v delovanje ljubiteljskih kulturnih društev v celotni občini.

Poslanstvo JSKD Območne izpostave Brežice je zagotavljanje raznovrstne ponudbe kulturnih dogodkov in izobraževanj, ki jih lahko občani uživajo kot ljubiteljski kulturniki ali kot obiskovalci prireditev.

Sodelovanje JSKD OI Brežice s kulturnimi društvi in njihovimi sekcijami poteka na več načinov:

- osnovno sodelovanje pomeni vključevanje skupin in posameznikov v svoje redne programe, ki so strokovno spremljani in nudijo nenehno kakovostno rast;
- kot pomoč pri društveni dejavnosti;
- pri prijavih na javne razpise;
- z rednimi obiski njihovih dogodkov;
- s podelitvijo jubilejnih značk JSKD na jubilejnih ali letnih prireditvah;
- vsem udeležencem, izbranim na regijske in državne dogodke zagotavlja prevoz.

DOM KULTURE BREŽICE, SEDEŽ JSKD, OI BREŽICE

Izjemnega pomena je sodelovanje z **Zvezo kulturnih društev Brežice**, s katero soustvarja dogodke, se nenehno povezuje z različnimi aktivnostmi, snuje skupne vsebine in vsebine, ki omogočajo nenehen razvoj ljubiteljske kulture v občini Brežice.

Izpostava izvaja tudi raznolik dodatni program: Gledališki abonma Brežice z gostiteljstvom petih predstav slovenskih gledaliških hiš v Domu kulture Brežice, oblikovanje scenarijev za različne dogodke, predstave za otroke v Veselem decembru, programsko upravljanje stavbe Doma kulture Brežice s koordinacijo in trženjem uporabe prostorov Doma kulture Brežice (učilnic, avle, dvorane) različnim uporabnikom in pripravo poročil o izvedbi teh programov za Občino Brežice, lastnico stavbe.

ZAVOD ZA PODJETNIŠTVO, TURIZEM IN MLADINO BREŽICE

Zavod za podjetništvo, turizem in mladino Brežice (v nadaljevanju ZPTM) je javni zavod katerega namen je izvajanje nalog na področju podjetništva, turizma in mladine, ki pa se v okviru teh nalog močno navezuje na kulturo.

Mladinski center Brežice je enota ZPTM, ki nudi dostopno brezplačno infrastrukturo širokem krogu lokalnega prebivalstva, prioritarno ciljni skupini mladih, za in s katero nudijo vsebine, ki posegajo na področje aktivnega kulturnega sodelovanja. Posledično prispevajo k prevzemanju odgovornosti za osebni ter kulturni razvoj mladine in lokalnega okolja.

MLADINSKI KULTURNI CENTER

Kulturo najdemo v njihovem rednem programu prireditev, kjer mesečno prirejajo koncerte popularne in alternativne glasbe, gledališke predstave, razstave, literarne dogodke, tematske večere in nenazadnje v prostorih, kjer lahko mladi s pomočjo tehnike in nudenega znanja ustvarjajo (npr. vadnica).

Kultura pa se tesno prepleta tudi s programom dela enote Center za podjetništvo in turizem (CPT), kjer se na področju turizma prepleta z oblikovano trajno in občasno turistično ponudbo.

3.2 NEVLADNE ORGANIZACIJE

Nevladne organizacije na področju kulture so predvsem društva s sekcijami, ki delujejo na osnovi prostovoljstva in skupne ljubezni do kulture, posamezni zavodi, organizirani s strani civilne družbe in Zveza kulturnih društev Brežice, ki jih povezuje. V občini imamo s področja vokalne glasbe 25 društev oz. sekcij, instrumentalne glasbe 5, gledališča 4, folklore 3, likovne umetnosti 2, avdiovizualne umetnosti 3, literarne umetnosti 3, plesa 1 in 5 strokovnih društev.

DRUŠTVO S SEKCIJAMI	PODROČJE	KD Planina Cerklje ob Krki	vokalna glasba
KD Koledniki Bušeča vas	vokalna glasba	Društvo za oživitev mesta Brežice	strokovna društva
Društvo Fotoklub Brežice	avdiovizualna umetnost	Društvo zbirateljev Verigar Brežice	strokovna društva
KUD Slavček Velika Dolina	/	DZ Verigar - klub	/
Moški pevski zbor Slavček	vokalna glasba	Filatelistični krožek Bizeljsko	/
Vaški fantje z Dol'n	vokalna glasba	KD Globoko	vokalna glasba
Vaška scena	gledališče	Lovski pevski zbor Globoko	/
KUD Brežice	vokalna glasba	Mešani pevski zbor	/
KD Zvezda Dobova	vokalna glasba	Pevci iz Globokega	/
Vokalna skupina Aria	/	Vokalna skupina Barbara	/
Mešani pevski zbor	/	KD Ivan Kobal Krška vas	/
Otroški pevski zbor	/	Harmonikarska sekcija	instrumentalna glasba
KD Drugi oder	gledališče	Moški pevski zbor	vokalna glasba
KD Franc Bogovič Dobova	/	Klapa Parangal	vokalna glasba
Dobovski pevci	vokalna glasba	Recitatorska skupina	literarna umetnost
Dobovski rogisti	instrumentalna glasba	Društvo likovnikov Brežice	likovna umetnost
Folklorna skupina	folklor	Keramično kiparska sekcija	/
Likovna družina	likovna umetnost	Slikarska sekcija	/
Literarna sekcija Beseda	literarna umetnost	Društvo Mravljica Bizeljsko	vokalna glasba
Mešani pevski zbor	vokalna glasba	KD Orlica Pišce	/
KD MoPZ Sromlje	vokalna glasba	Dramska sekcija Smeh ni greh	gledališče
KUD Anton Kreč Čatež ob Savi	vokalna glasba	FS Duplo	folklor
Ljudske pevke Žejno	/		
MePZ	/		
Trta	/		

Godba Pišece	instrumentalna glasba
Ženski pevski zbor	vokalna glasba
Društvo 1824	strokovna društva
KD Kapele	/
Kapelski pubje	vokalna glasba
Moški pevski zbor	vokalna glasba
Sekcija za ohranitev kulturne dediščine (gledališka)	gledališče
Sekcija za ohranitev kulturne dediščine (filmska)	avdiovizualna umetnost
Vokalna skupina Iris	vokalna glasba
KD Pihalni orkester Kapele	instrumentalna glasba
Plesno društvo Imani	ples
Hip-hop	/
Historični plesi	/
Sodobni ples	/
KD MePZ Viva Brežice	vokalna glasba
Zveza kulturnih društev Brežice	strokovna društva

DIO Brežice - Ljudske pevke Cerklje ob Krki	vokalna glasba
Društvo Pleteršnikova domačija	/
Kulturna dediščina	strokovna društva
Pleteršnikovi ljudski pevci	vokalna glasba
KUD Oton Župančič Artiče	/
Fantje artiški	vokalna glasba
Folklorna skupina	folklor
Literarna sekcija	literarna umetnost
Mešani pevski zbor	vokalna glasba
Otroška folklorna skupina	folklor
Tamburaški orkester	instrumentalna glasba
Foto sekcija	avdiovizualna umetnost
KD Moški pevski zbor Bizeljsko	vokalna glasba
KD Gasilski pihalni orkester Loče	instrumentalna glasba
GPO	/
Trobilna sekcija Trobsi	/
KD Pevci zvoka	vokalna glasba

Delovanje ljubiteljskih kulturnih društev v občini Brežice spremlja in podpira [Zveza kulturnih društev Brežice](#), ki predstavlja in zastopa kulturna društva in društva, ki imajo v svoji dejavnosti opredeljeno tudi kulturno ustvarjanje ter delujejo na območju občine Brežice.

Zveza vseskozi spremlja delovanje kulturnih društev, se udeležuje njihovih prireditev in zborov članov, jim svetuje pri njihovem delu, saj, ob nujnih finančnih sredstvih za delovanje, potrebujejo tudi usmeritve. Je koordinatorica udeležb članov in mentorjev društev na izobraževanjih in organizatorica izobraževanj za društva. Financira se s sredstvi iz občinskega proračuna, lastna sredstva pa pridobiva s članarino društev.

Med najpomembnejše projekte zveze sodi organizacija osrednje občinske slovesnosti ob kulturnem prazniku s podelitvijo priznanj in odličij vidnim ustvarjalcem v brežiški ljubiteljski kulturi in ob tem priprava in izvedba razpisa za priznanja in odličja.

3.3 SAMOZAPOSLjeni V KULTURI OZ. NA PODROČJU KULTURE

Samozaposleni v kulturi so v skladu z Zakonom o uresničevanju javnega interesa za kulturo osebe, ki samostojno kot poklic opravljajo kulturno dejavnost in so kot taki registrirani v posebnem razvidu pri ministrstvu, pristojnem za kulturo.

V občini Brežice imamo registriranih 10 samozaposlenih v kulturi³, vendar jih v kulturnem programu ne navajamo, ker v njihovem delovanju nismo zasledili javnega interesa. Kar pa ne pomeni, da nimamo izvajalcev, ki delujejo na področju kulture in je v njihovi dejavnosti javni interes močno zastopan.

V občini Brežice tako zaznavamo štiri izvajalce, ki s svojim delom sledijo principu javnega interesa:

KINO BREŽICE – TOBIJA MEDVED S.P.

Kino Brežice deluje na lokaciji Doma kulture Brežice vsak petek in soboto med 16:00 – 22:00. Kot člani Art kino mreže Slovenije in Europa Cinemas predvajajo ob priljubljenih komercialnih filmih tudi manjše, ponavadi spregledane, nekomercialne filme, ki jih bogati globlja vsebina, umetniška vrednost in pečat.

V DECEMBRU LETA 2015 JE KINO V BREŽICAH
PONOVRNO ODPRL VRATA

Izvajalec zagotavlja partnerstvo z lokalno skupnostjo preko povezovanja lastnega programa z ostalimi ponudniki kulturnih dobrin v lokalni skupnosti, izobraževalnimi ustanovami ter akterji na ostalih področjih (gospodarstvo, turizem). V okviru slednjega v njihov kino vabijo vse vrtce, osnovne in srednje šole ob kulturnem dnevu ali praznikih, da s pomočjo filma dijaki in učenci poglobijo učne vsebine.

V poletnem času poteka v sodelovanju s Posavskim muzejem Brežice tudi **kino na prostem**, in sicer na grajskem dvorišču.

PARTITURA D.O.O.

Podjetje Partitura je pobudnik, organizator in izvajalec dveh projektov, ki prispevata k kulturnemu izobraževanju občanov in promociji kulture v mednarodnem prostoru.

- **Radio Brežice EU**

Radio Brežice EU je lokalno usmerjen internetni radio, ki objavlja lokalne novice in obvestila o lokalnih prireditvah v občini Brežice. Glavni namen Radia Brežice EU je povezovanje skupnosti znotraj občine Brežice, spremljanje dogajanja in prireditev v občini Brežice, promocija turističnih destinacij in izdelkov lokalnih proizvajalcev in obveščanje o pomembnih dogodkih, ki bi utegnili zanimati tako lokalno kot širšo skupnost.

³ Vir: Ajpes, oktober 2019

Radio je dostopen na spletni strani <https://radio.brezice.eu/predvajalnik> 24 ur na dan, kadarkoli in kjerkoli preko internetnega dostopa.

RADIO BREŽICE EU VODI PODJETJE PARTITÚRA, IZRAZ POMENI NOTNI ZAPIS VEČGLASNE SKLADBE, KI JO HKRATI IZVAJA VEČ GLASBENIH INSTRUMENTOV ALI VOKALISTOV.

Občani lahko naročajo čestitke in osmrtnice, podjetja, društva in zavodi pa naročijo obvestila. Za občinske zavode in nevladne organizacije v občini Brežice, ki delujejo v korist občanov, so objave obvestil brezplačne. Vsako nedeljo se predvaja izključno lokalna glasba, ki so jo ustvarili ali soustvarili lokalni glasbeniki in ustvarjalci. S tovrstnim pristopom se stremi k ustvarjanju programa, ki bo najbolj zanimiv prav občanom občine Brežice.

▪ Mednarodni otroški pevski festival MOPF

Mednarodni otroški pevski festival Brežice predstavlja izjemo med sorodnimi festivali, saj daje priložnost sodelovanja vsem mladim pevskim talentom, ob pogoju uspešno opravljene avdicije brez dodatne kotizacije in brez pogoja sodelovanja z avtorsko skladbo. Interes je izvedba festivala na neprofitni osnovi, ves morebiten ustvarjen prihodek pa je namenjen za nadaljnji razvoj projekta.

Projekt vnaša dodano vrednost k že obstoječim vsebinam na tem področju, saj zagotavlja povezovanje z organizacijami, ki delujejo na področju podjetništva, kulture in mladine ter nudi priložnost povezovanja na teh področjih širše na državnem in mednarodnem nivoju ter s tem zagotavlja možnost dodatnih promocijskih aktivnosti za občino.

MEDNARODNI OTROŠKI PEVSKI FESTIVAL PREDSTAVLJA NAJBOLJŠE EVROPSKE PEVCE OD 6 DO VKLJUČNO 17 LET

Festival se je prvič odvil leta 2016 in je do sedaj zajel 6 držav, vključil 481 posameznikov v avdicije, 240 v polfinalne dogodke in 110 v finalne. Festival je neposredno kot nagrado zmagovalcu spodbudil nastanek treh avtorskih skladb.

EVIDENTIRANJE KULTURNIH DOGODKOV V OBČINI BREŽICE - MULTIMEDIJSKA PRODUKCIJA VIDEOKOM BREŽICE

Zapisovanje in poročanje o dogodkih, dosežkih društev in posameznikov v občini Brežice poteka pod okriljem Multimedijske produkcije Videokom Brežice, za katero se skriva samostojni ustvarjalec video produkcije in ljubiteljski fotograf, Davor Lipej.

Oktobrski nagrajenec za izjemno predanost in delo na področju fotografije, videa in filmske dejavnosti v občini Brežice, že 29 let deluje na področju foto in video obveščanja javnosti o kulturnem in družbenem dogajanju v občini Brežice. Med ostalimi so dosežki tudi niz celovečernih etnografskih igranih filmov, ki jih je posnel o življenju na podeželju v preteklem stoletju Kapelah in Pišecah. Že skoraj pozabljene zgodbe in dogodki so dobile prostor v filmskem zapisu.

ZAKLADNICA SPOMINA O
KULTURNEM DOGAJANJU V OBČINI
BREŽICE

Ker je prvotni namen izvajalca zajem in hramba dokumentarnega gradiva o dogajanju v občini Brežice v digitalni obliki, saj le tako lahko ostaja kultura našega naroda živa in vidna, je v njegovem delu prepoznan javni interes. Zapisi o prizadevnosti in ustvarjalnosti občank in občanov za prihodnost služijo v korist celotni družbi.

FESTIVAL SEVIQC BREŽICE - ARS RAMOVŠ

Festival Seviqc Brežice je danes v Sloveniji sinonim za staro glasbo. Izraz »stara glasba« opredeljuje izvajanje glasbe preteklih stoletij na način historično osveščene oziroma historično spodbujene izvedbe.

Festival združuje najkvalitetnejšo produkcijo svetovne scene stare glasbe in posveča posebno pozornost slovenski ustvarjalnosti skozi stoletja. Pred vsakim koncertom se s festivalskimi predtakti vzpostavi neposreden dialog med umetniki in publiko: pogovor z umetniki, z lokalnimi partnerji pa se predstavi lokalna kulturna ponudba (ogled lokacije kulturne dediščine, trenutne razstave ipd.).

Izobraževalne vsebine dopolnjujejo tudi skrbno načrtovana spremna besedila. V svoj program aktivno vključuje prostore slovenske kulturne dediščine in jih predstavlja evropski in svetovni javnosti.

SEVIQC JE KRATICA LATINSKE SKOVANKE **SEMPER VIVA**
QVAM CREATA - VEDNO ŽIVA KAKOR USTVARJENA

Prispeva k razvoju kulturnega turizma, saj več kot 70 % obiskovalcev festivala prihaja iz drugih okolij.

Pri zadnjem ocenjevanju ga je mednarodna žirija EFFE ocenila kot vznemirljiv in navdihujoč festival stare glasbe, ki si prizadeva za strategije, ki večajo zanimanje za koncerte in dajejo nove vrednote in perspektive, da jih približajo na različne načine.

4. KULTURNA INFRASTRUKTURA IN SPOMENIKI

Javno infrastrukturo na področju kulture sestavljajo nepremičnine in oprema, ki so v javni lasti in so namenjene kulturi.

Namen razglasitve nepremičnin in opreme za javno infrastrukturo na področju kulture je zagotovitev in ohranitev namembnosti prostorov ter ohranitev prostorov in opreme za izvajanje kulturne dejavnosti. Nepremičnina se zaznamuje v zemljiški knjigi kot javna kulturna infrastruktura. Status nepremičnine kot javne infrastrukture za kulturo, po določbah Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo pomeni, da je nepremičnina na voljo za izvajanje kulturnih dejavnosti v javnem interesu.

Javno kulturno infrastrukturo se daje v upravljanje ali v uporabo izvajalcem kulturnih dejavnosti brezplačno pod pogojem, da prevzamejo obveznost rednega tekočega vzdrževanja. V kolikor občina tako nepremičnino proda ali spremeni namembnost, mora iztržek nameniti za druge nepremičnine za kulturo.

Občina Brežice je s Sklepom o določitvi javne infrastrukture na področju kulture v občini Brežice, določila naslednje nepremičnine za javno infrastrukturo na področju kulture:

- 1. Banova domačija:** v lasti Občine Brežice, Cesta prvih borcev 18, Brežice, matična številka: 5880173000, k.o. 1265 Volčje, št. parcele 881/1, EŠD 10588;
- 2. Dom krajanov Čatež ob Savi:** v lasti Krajevne skupnosti Čatež ob Savi, Čateška ulica 3, 8250 Brežice, matična št. 5016592000, k.o. 1306 Čatež, št. parcele 101/1, št. stavbe 2;
- 3. Dom krajanov Mrzlava vas (stara šola):** v lasti Občine Brežice, Cesta prvih borcev 18, Brežice, matična številka: 5880173000, k.o. 1306 Čatež, št. parcele 1288/1, št. stavbe 171;
- 4. Dom krajanov Sromlje:** v lasti Krajevne skupnosti Sromlje, Sromlje 5, 8256 Sromlje, matična št. 5016606000, k.o. 1261 Sromlje, št. parcele *58 in 649, št. stavbe 227;
- 5. Dom kulture Brežice:** v lasti Občine Brežice, Cesta prvih borcev 18, Brežice, matična številka: 5880173000, k.o. 1300 Brežice, št. parcele 128, št. stavbe 157;
- 6. Glasbena šola Brežice:** v lasti Občine Brežice, Cesta prvih borcev 18, Brežice, matična številka: 5880173000, k.o. 1300 Brežice, parc. št. 1248, št. stavbe 233;
- 7. Grad Brežice:** v lasti Občine Brežice, Cesta prvih borcev 18, Brežice, matična številka: 5880173000, k.o. 1300 Brežice, št. parcele 1256, št. stavbe 229, EŠD 49;
- 8. Knjižnica Brežice:** v lasti Občine Brežice, Cesta prvih borcev 18, Brežice, matična številka: 5880173000, k.o. 1300 Brežice, št. parcele 140/1, št. stavbe 151;

9. Mladinski kulturni center: v lasti Občine Brežice, Cesta prvih borcev 18, Brežice, matična številka: 5880173000, k.o. 1300 Brežice, št. parc. 1236, 1237/1 in 1237/4, št. stavbe 323, brez prostorov športne dvorane in njenih spremljajočih prostorov;

10. Prosvetni dom Artiče: v lasti Občine Brežice, Cesta prvih borcev 18, Brežice, matična številka: 5880173000, k.o. 1279 Artiče, št. parcele 41/5, št. stavbe 305;

11. Prosvetni dom Dobova: v lasti Krajevne skupnosti Dobova (Splošno ljudsko premoženje in upravni organ Krajevni ljudski odbor Dobova), Ulica bratov Gerjovičev 48, 8257 Dobova, matična številka: 5030862000, k.o. 1296 Mihalovec, št. parcele 225/7, št. stavbe 10;

12. Prosvetni dom Globoko: v lasti Krajevne skupnosti Globoko, Globoko 5, 8254 Globoko, matična št. 5019508000, k.o. 1276 Globoko, št. parcele 51/4, št. stavbe 41-2;

13. Prosvetni dom Velika Dolina: v lasti Krajevne skupnosti Velika Dolina, Velika Dolina 9, 8261 Jesenice na Dolenjskem, matična številka: 5019532000, k.o. 1308 V. Dolina, št. parcele 497/4, št. stavbe 1212-4.

14. Večnamenski dom Jesenice na Dolenjskem: v lasti Krajevne skupnosti Jesenice na Dolenjskem, Jesenice 11, 8261 Jesenice na Dolenjskem, matična št. 5028655000, k.o. V. Dolina, št. parcele *325/1, *325/2, št. stavbe 75;

15. Večnamenski dom Pišece: v lasti Občine Brežice, Cesta prvih borcev 18, Brežice, matična številka: 5880173000, k.o. 1269 Pišece, št. parcele 18/10, št. stavbe 66-5;

16. Večnamenski dom Skopice: v lasti Občine Brežice, Cesta prvih borcev 18, Brežice, matična številka: 5880173000, k.o. 1301 Krška vas, št. parcele 6231, del stavbe št. 132, ki služi za kulturne prireditve.

Nepremična kulturna dediščina oziroma **kulturni spomeniki državnega ali lokalnega pomena** so območja ali objekti, ki imajo izjemno kulturno vrednost in predstavljajo vrhunske dosežke ustvarjalnosti nekega razvojnega obdobja na lokalnem nivoju. Vpisani so v Register nepremične kulturne dediščine in razglašeni z akti o razglasitvi, ki jih sprejme pristojni organ lokalne skupnosti in so objavljeni v Uradnem listu RS.

V občini Brežice imamo 4 spomenike državnega pomena, 35 kulturnih spomenikov lokalnega pomena, od tega 4 območja. V okviru območja mesta Brežice sta za kulturno dediščino razglašena tudi 2 mostova in 71 pomembnejših grobov na pokopališču.

Kulturni spomeniki državnega pomena

1.	Grad Bizeljsko – Republika Slovenija	Odlok (Uradni list RS, št.: 81/99)
2.	Grad Pišece – Republika Slovenija	Odlok (Uradni list RS, št.: 81/99)
3.	Grajska kašča v Brežicah – družina Attems (zasebna lastnina)	Odlok (Uradni list RS, št.: 81/99)
4.	Grad Brežice – Občina Brežice	Odlok (Uradni list RS, št.: 81/99)

Kulturni spomeniki lokalnega pomena

1.	Območje Šentvid - Malence	Odlok (Uradni list SRS, št.: 42/88)
2.	Grajski kompleks Mokrice z varovanim območjem	Odlok (Uradni list SRS, št.: 42/88, 50/98)
3.	Spominsko obeležje Lastine pri Sromljah	Odlok (Uradni list SRS, št.: 41/89)
4.	Območje Jovsov	Odlok (Uradni list SRS, št.: 58/95)
5.	Pleteršnikova domačija v Pišecah	Odlok (Uradni list RS, št.: 53/96)
6.	Cerkev Sv.Lovrenca na Bizeljskem	Odlok (Uradni list RS, št.: 30/00)
7.	Banova domačija v Artičah	Odlok (Uradni list RS, št.: 19/03, 60/04)
8.	Cerkev Žalostne Matere božje v Bušeči vasi	Odlok (Uradni list RS, št.: 19/03)
9.	Šolska zidanica na Bizeljskem	Odlok (Uradni list RS, št.: 19/03, 60/04)
10.	Cerkev sv.Mihaela v Pišecah z župniščem	Odlok (Uradni list RS, št.: 85/04)
11.	Cerkev sv.Petra na Stankovem	Odlok (Uradni list RS, št.: 85/04)
12.	Podružnična cerkev Sv.Križ na Cirkniku	Odlok (Uradni list RS, št.: 81/05)
13.	Podružnična cerkev Sv.Jakob na Ponikvah	Odlok (Uradni list RS, št.: 81/05)
14.	Kelharjev toplar (kozolec) - Bizeljsko	Odlok (Uradni list RS, št.: 81/07)
15.	Kelharjev hram - Bizeljsko	Odlok (Uradni list RS, št.: 81/07 in 82/09)
16.	Cerkev Marijinega vnebovzetja - Kapele	Odlok (Uradni list RS, št.: 76/08)
17.	Cerkev Sv. Vida na Janeževem vrhu - Bizeljsko	Odlok (Uradni list RS, št.: 76/08)
18.	Cerkev sv. Marije Magdalene - Orešje	Odlok (Uradni list RS, št.: 76/08)
19.	Cerkev sv. Duha - Dramlja	Odlok (Uradni list RS, št.: 76/08)
20.	Cerkev sv. Antona - Drenovec	Odlok (Uradni list RS, št.: 76/08)
21.	Cerkev sv. Andreja na Skalajah - Dramlja	Odlok (Uradni list RS, št.: 76/08)
22.	Cerkev sv. Fabijana in Sebastijana - Mostec	Odlok (Uradni list RS, št.: 76/08)
23.	Cerkev Imena Marijinega - Dobova	Odlok (Uradni list RS, št.: 76/08)
24.	Spomenik padlim v 1. svetovni vojni - Dobova	Odlok (Uradni list RS, št.: 76/08)
25.	Cerkev sv. Vida - Čatež ob Savi	Odlok (Uradni list RS, št.: 82/09)
26.	Cerkev Sv.Martina na Vel.Malencah	Odlok (Uradni list RS, št. 22/11)
27.	Cerkev Sv.Duha v Mrzlavi vasi	Odlok (Uradni list RS, št. 22/11)
28.	Cerkev Sv.Jurija na Čatežu ob Savi	Odlok (Uradni list RS, št. 22/11)
29.	Cerkev Sv. Mohorja in Fortunata v Krški vasi	Odlok (Uradni list RS, št. 22/11)
30.	Cerkev Sv. Marka v Cerkljah ob Krki	Odlok (Uradni list RS, št. 22/11)
31.	Šola v Orešju na Bizeljskem	Odlok (Uradni list RS, št. 22/11)
32.	Paviljon Lusthaus - Bizeljsko	Odlok (Uradni list RS, št. 100/13)
33.	Cerkev Marijinega vnebovzetja - Vellika Dolina	Odlok (Uradni list RS, št. 95/14)
34.	Cerkev sv. Križa - Dednja vas	Odlok (Uradni list RS, št. 37/16)
	Kult. spomeniki lok. pomena na območju mesta Brežice	Odlok (Uradni list RS, št. 67/16)
35.	Brežice – Hiša Dell Cott	
36.	Brežice – Sodišče	
37.	Brežice – Vodovodni stolp	
38.	Brežice – Stara osnovna šola	

39.	Brežice – Cerkev sv. Lovrenca	
40.	Brežice – Cerkev sv. Roka	
41.	Brežice – Cerkev sv. Lenarta v Šentlenartu	
42.	Brežice – Kapela Božjega groba v Šentlenartu	
43.	Brežice – Spomenik NOB in kmečkim uporom	
44.	Brežice – Spomenik padlim v prvi svetovni vojni v Šentlenartu	
45.	Brežice – Pomembnejši grobovi na pokopališču	71 spomenikov
46.	Brežice – Mestno jedro	
47.	Brežice – Železna mostova preko Save in Krke	2 mostova
48.	Brežice – Zahodno mestno obzidje s podzemnimi prostori	
49.	Brežice – Mestno obzidje na Ulici stare pravde	
50.	Brežice – Vzhodno mestno obzidje	

Strokovne zasnove varstva kulturne dediščine za območje občine Brežice je izdelal Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Novo mesto (ZVKDS OE Novo mesto). Strokovne zasnove vključujejo enote dediščine, ki so evidentirane kot kulturna dediščina.

Konservatorski načrti so najpomembnejši instrument varstva dediščine. Z njimi so določena merila za posege v kulturno dediščino ter pogoji uporabe, obseg posegov, potrebnih za novo rabo oziroma za sodoben način življenja, ter dopustne prilagoditve novim standardom in tehnologijam. Kulturne spomenike lokalnega pomena varuje strog varstveni režim, ki se nanaša na lastnosti, zaradi katerih je enota dediščine razglašena ali predlagana za razglasitev za kulturni spomenik lokalnega pomena in varuje spomenik kot celoto. Splošni varstveni režim za spomenike opredeljuje redno vzdrževanje, varovanje originalne namembnosti, za katero so bili zgrajeni oziroma novo funkcijo, ki bo ekonomsko opravičevala prenovo in bo hkrati upoštevala načelo zvestobe arhitektonskemu in zgodovinskemu značaju stavbe, varovanje in prenovo obstoječega oziroma vzpostavitev prvotnega stanja, v kolikor ta omogoča kontinuirano rabo objekta, opredeljuje dopustne spremembe zaradi prilagoditve novim predpisom, novim tehničnim, požarnim in drugim standardom, dostopnosti za invalide in podobno. Podrobni varstveni režim za vsak posamezni kulturni spomenik je opredeljen v aktu o razglasitvi.

»KOSE«, BRONASTA SKULPTURA, PREDSTAVLJA SIMBOLE KMEČKIH UPOROV IN NOB

SPOMENIK KIPARJA STOJANA BATIČA JE BIL POSTAVLJEN 1972 LETA

Za omenjene spomenike Občina Brežice namenja sredstva za obnove in vzdrževanje na podlagi javnega razpisa za sofinanciranje programov na področju ohranjanja in vzdrževanja kulturnih spomenikov lokalnega pomena, ki niso v lasti Občine Brežice in direktnega poziva izvajalcu za obnove in vzdrževanje spomenikov, katerih lastnica je.

5. KULTURA V VLOGI POVEZOVANJA

Kultura postaja razvojni dejavnik tako na področju turizma, gospodarstva in izobraževanja. Vpliva na kakovost življenja v skupnosti, njen potencial pa predstavlja enega temeljnih spodbujevalcev trajnostnega razvoja družbe.

5.1 KULTURNI TURIZEM

Kulturni turizem, ki po ugotovitvah Strategije turizma občine Brežice 2018 – 2021 pridobiva na pomenu, v občini Brežice ponuja potencial za dodatno rast.

Zaradi svoje geostrateške lege so Brežice idealen prostor za spoznavanje Slovenije, poslovna srečanja in izbrane dogodke. S ciljem vključiti turista še bolj v ustvarjanje, učenje, okušanje ipd. se znotraj turistične ponudbe daje vedno večji poudarek na vključevanju zanimivih prostorov in prizorišč, pomenu resničnih zgodb, medkulturnih povezav ter avtentičnosti nekega prostora kot nasprotje globalnemu in ne razlikovalnemu.

Krepiti in razvijati je potrebno tudi sodelovanje in skupne projekte z nevladnimi organizacijami in različnimi akterji s področja kulture. Vsem organizatorjem kulturnih prireditev je potrebno še naprej v čim večji možni meri zagotavljati materialne, kadrovske in prostorske pogoje za izvedbo najrazličnejših kulturnih dogodkov v okolju, še posebej pa dodatno spodbujati oblikovanje novih turističnih produktov, ki bodo usmerjeni v ciljno skupino »kulturnih« turistov.

Vlaganje v kulturni turizem, v povezavi z drugimi oblikami turizma, pomeni vlaganje v gospodarski razvoj Brežic.

FESTIVAL
BREŽICE MOJE
MESTO

V preteklih letih se je v občini razvilo in obdržalo precej kulturnih dogodkov oziroma projektov, ki jih prepoznavamo kot kakovostne in že tradicionalne stebre kulturnega turizma v občini.

Med njimi so:

- Festival »Brežice, moje mesto« (izvajalec: ZPTM Brežice);

- Mestna promenada (izvajalec: ZPTM Brežice);
- Festival stare glasbe »Seviq Brežice« (izvajalec: Ars Ramovš);
- Kino in kino na prostem (izvajalec: Kino Brežice, PMB Brežice);
- Mednarodni otroški pevski festival (izvajalec: Partitura, PMB in ZPTM Brežice);
- Fašjenk Dobova (izvajalec: Turistično društvo Dobova);
- Sejem rokodelskih znanj (izvajalec: PMB);
- Gradovi Posavja – turistični produkt (izvajalec: PMB s partnerji).

5.2 KULTURNO IZOBRAŽEVANJE

Kulturno-umetnostna vzgoja se po vsebini in poslanstvu pojavlja na presečišču kulturnega in vzgojno-izobraževalnega sektorja. Zaradi njenih prepoznavnih učinkov in celosten razvoj posameznika ter lokalne skupnosti kot celote je pomembno njeno umeščanje v vsa področja človekovega bivanja ter v vsa obdobja posameznikovega življenja, zato je njeno izvajanje naloga in odgovornost tudi drugih resorjev (sociala, zdravje, turizem, gospodarstvo, itd.). Posebno pozornost se namenja tudi različnim družbenim skupinam in subkulturam, ki tako ali drugače vključujejo različne kulturne dejavnosti.

Kulturno-umetnostna vzgoja je temeljna pravica posameznika, zato v javni interes na tem področju sodi tako vzgoja in izobraževanje o umetnosti in kulturi kot tudi izražanje lastne ustvarjalnosti. V interesu občine je skrb za kakovostne kulturno - vzgojne programe in projekte na vseh področjih kulture, omogočanje čim širšega dostopa do teh programov in projektov ter povezovanje med vzgojno-izobraževalnimi, socialnovarstvenimi in kulturnimi ustanovami.

Javni interes na področju kulturno umetnostne vzgoje za predšolske, osnovnošolske in srednješolske otroke in mladino v občini Brežice se uresničuje preko vključevanja kulturno-umetnostnih vsebin v programe šolskih in občolskih dejavnosti, ustrezno izobraževanje učiteljev oziroma mentorjev za izvajanje teh dejavnosti ter izboljševanje pogojev za ustvarjalnost mladih na vseh kulturno-umetniških področjih, kar je bistvenega pomena za ambiciozno in dobro motivirano kulturno vzgojo skozi zagotovitev vsem otrokom in mladim v okviru šolskih, občolskih in izven šolskim dejavnosti spoznavanje raznih področij kulture.

Na tem področju lahko tako prepoznamo oblikovane skupne projekte z ustanovami s področja šolstva za povečanje kakovosti projektov kulturno umetnostne vzgoje za otroke in mladino ter ohranjanje in dvig kakovosti občolskih kulturnih dejavnosti z ustreznim izobraževanjem mentorjev preko projekta **»Kulturna šola«** in drugimi izobraževalnimi oblikami.

OSNOVNA ŠOLA BREŽICE, NAJBOLJ
KULTURNA ŠOLA LETA 2013

Že v vrtcih se spoznavanje kulture in umetnosti izvaja s kurikulum, pa tudi z zunanjimi izvajalci (npr. predstave za otroke, lutkovne igrice in podobno). Bralno kulturo razvijajo in spoznavajo skozi projekt »**Bralna značka**« v okviru osnovnih šol in v okviru programa »**Bralna Mavrica**«, ki ga izvaja Knjižnica Brežice.

Osnovne in srednje šole v občini imajo različne kulturno ustvarjalne zasedbe. Številni učenci so vključeni v katero od oblik kulturnega ustvarjanja, od glasbe, gledališča, folklore, plesa, likovnih, literarnih in lutkovnih dejavnosti in ohranjanja kulturne dediščine.

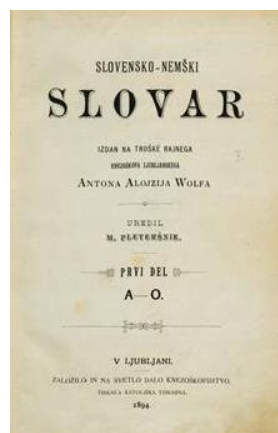
Kulturo v vlogi izobraževanja Občina zasleduje tudi s **štipendiranjem** občanov preko javnega razpisa t.i. kulturnih štipendij za študij v tujini z javno veljavnostjo na področjih glasbene, intermedijske, uprizoritvene in vizualne umetnosti, AV kulture in konservatorstva-restavratorstva kulturne dediščine. Javni razpis objavi in vodi Regionalna razvojna agencija Posavje v skladu s Pravilnikom o podeljevanju štipendij s področja kulture, ki se sofinancirajo iz proračuna Občine Bistrica ob Sotli, Občine Brežice, Občine Kostanjevica na Krki, Občine Krško, Občine Radeče in Občine Sevnica.

Vse več truda je vloženega v ozaveščanje otrok in mladine o pomenu ohranjanja kulturne dediščine. S projektom »**Znanje in veščine iz depoja**« Posavski muzej Brežice skrbi za ohranjanje in prenos nesnovne dediščine, prav tako so temu namenjene grajske dogodivščine (zimsko, poletna in jesenska).

V letu 2019 je občina Brežice prejela naziv »**Branju prijazna občina**« in k temu laskavemu nazivu so pripomogle tudi aktivnosti javnih zavodov, nevladnih organizacij, civilnih iniciativ in mladinskih pobud, ki so prerasle v kulturno izobraževalne dogodke oziroma projekte:

- **PLETERŠNIKOVI DNEVI**

Društvo za varovanje maternega jezika, naravne in kulturne dediščine Maks Pleteršnik Pišce na sami lokaciji Pleteršnikove domačije izvaja »Pleteršnikove dneve«, ki vključujejo tudi simpozije iz tematike velikega Pleteršnikovega slovensko nemškega slovarja. Z namenom ozaveščanja in ohranjanja Pleteršnikove dediščine se odvijajo tudi številne projektne dejavnosti, ki prispevajo k razvoju in predvsem ohranjanju slovenskega jezika tudi širom sveta.

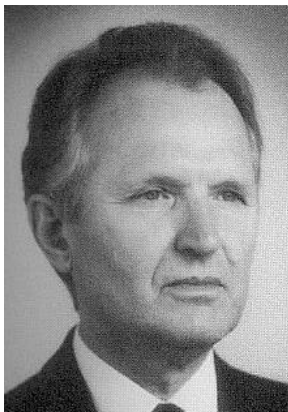

MAKS PLETERŠNIK, AVTOR PRVEGA SLOVENSKO – NEMŠKEGA SLOVARJA

▪ TOPORIŠIČEVI DNEVI

V čast častnemu občanu občine Brežice jezikoslovcu akademiku prof. dr. Jožetu Toporišiču je ob njegovi smrti nastala ideja Toporišičevega leta (2015) pod okriljem Civilne pobude v spomin doktorju Jožetu Toporišiču Mostec v sodelovanju z OŠ dr. Jožeta Toporišiča Dobova, Knjižnico Brežice in Posavskim muzejm Brežice. Toporišičevo leto se nadaljuje z gibanjem SSJ – Spoštujemo svoj jezik ter z vsakoletnim Toporišičevim dnevom, 11. 10., na njegov rojstni dan.

V okviru Toporišičevega leta so bili izvedeni številni dogodki, leta 2018 pa je bil organiziran prvi strokovni simpozij »Toporišičev dan«. Namen bienalnega simpozija je ozaveščanje o pomenu slovenskega jezika.

AKADEMIK PROF. DR. JOŽE TOPORIŠIČ,
JEZIKOSLOVEC, ČASTNI OBČAN OBČINE
BREŽICE

▪ KNJIGOBEŽNICE

Knjigobežnice prispevajo svoj delček k dvigu bralne kulture, zato se v občini nahaja že 13 knjigobežnic v obliki lesenih omaric s knjigami, kjer si lahko občani izmenjajo knjige po načelu prinesi-odnesi.

KNJIGOBEŽNICA V OBČINSKEM PARKU

Seveda pa ni za pozabiti na dejstvo, da vsak kulturni dogodek organiziran s strani javnih zavodov, društev in zvez prispeva k kulturnemu izobraževanju njihovih članov in seveda obiskovalcev dogodkov.

6. PRIHODNOST KULTURE

Namen programa kulture je zastaviti kratkoročne cilje s katerimi težimo k uresničevanju prepoznane širše vizije občine na področju kulture.

Graditi kakovostno, trajnostno naravnano in privlačno občina za prebivalce in obiskovalce, kjer je kultura most, ki povezuje in prepleta posameznike, skupine, področja in prostor s ciljem razvoja čvrsto povezane, ozaveščene in strpne skupnosti.

VIZIJA OBČINE
BREŽICE NA
PODROČJU KUTURE

6.1 POGLED V PRETEKLOST – REALIZACIJA

Da bi lahko gradili cilje v prihodnosti je potreben pogled na realizacijo zastavljenih ciljev in ukrepov v Lokalnem programu kulture občine Brežice za 2015 – 2019, ki je bil sprejet s strani Občinskega sveta občine Brežice na 6.redni seji z dne 25.5.2015.

Med ključne dosežke štejemo:

- pridobitev knjigomata za vračilo gradiva;
- vzpostavitev registra in zaščita 71. spomenikov na pokopališču Brežice z novim Odlokom o razglasitvi kult. spomeniki lok. pomena na območju mesta Brežice;
- pričetek obnove spomenikov na pokopališču na podlagi vzpostavljenega registra in ocene tveganja propadanja posameznega;
- pridobitev lastništva Banove domačije;
- nadaljevanje prenove gradu Brežice (obnova strehe, Viteške dvorane, »vrnitev Atemsov« - postavitev kopij izvornikov treh ovalov v Viteški dvorani ter novi stoli, obnova in vzpostavitev recepcije in muzejske trgovine, prenova grajske kleti s ciljem vzpostavitve skupnega promocijskega prostora vin dveh vinorodnih okolišev);
- prenovljen program PMB (Štirje elementi, letni kino, ulične razstave, gostovanja, Grajske dogodivščine, projekt Znanje in večine iz depoja, različni projekti, npr. Gradovi Posavja in gostovanja, mednarodne povezave ipd);
- ažuriran sklep o določitvi javne infrastrukture na področju kulture v Občini Brežice in ureditev upravljalcev;
- nadgradnja portala Discover Brežice s kulturnimi vsebinami;
- izvajanje kulturnih dogodkov v starem mestnem jedru Brežic v sodelovanju z ZPTM (Mestna promenada);
- povezovanje dogodkov s trgovsko in gostinsko dejavnostjo pri promocijskih in drugih akcijah v starem mestnem jedru (sejmi, kulturni dogodki, letni kino);
- obuditev filmske produkcije – vzpostavitev Kina Brežice;
- delna ureditev Doma kulture Brežice;
- poklon častnemu občanu dr. Jožetu Toporišiču (Toporišičevo leto, poimenovanje: OŠ Jožeta Toporišiča Dobova in Trg Jožeta Toporišiča, doprnsni kip pred OŠ Dobova);
- vzpostavitev kulturno – turističnega paketa (Gradovi Posavja);

- zagotavljanje sredstev za rekonstrukcije, dograditve, nakup opreme, investicijsko vzdrževalna dela, energetske sanacije, delovanje nevladnih organizacij in javnih zavodov na področju kulture
- priprava in sprejem široko javno obravnavanih Letnih programov na področju kulture kot osnovnih dokumentov za izvedbo letnega proračunskega financiranja programov na področju kulture;
- zagotavljanje in rast proračunskih sredstev Občine, namenjenih sofinanciranju področja kulture.

6.2 POGLED V PRIHODNOST - AKCIJSKI NAČRT

Namen akcijskega načrta je predstaviti cilje, katere program kulture ocenjuje za izvedljive do 2024. Cilji, ki jih zajema program so tisti, ki so ji predlagali javni zavodi, zainteresirana javnost in nevladne organizacije s področja kulture. Izvzeti so splošni cilji delovanja javnih zavodov, saj so ti opredeljeni v njihovih letnih načrtih.

Pri vsakem kulturnem področju je zastavljen le en cilj, ki ga bomo zasledovali z več ukrepi.

KNJIŽNIČNA DEJAVNOST

Cilj 1: Dvig bralne kulture občanov ter gostov in zagotavljanje boljše dostopnosti knjižničnih storitev.

Ukrepi za doseg cilja:

- aktivnejša vloga Knjižnice Brežice pri promociji storitve bukvarne in ideje spoštovanja knjige;
- postavitve knjigobežnice pri postajališču za avtodome, ki se polni z odpisanimi knjigami Knjižnice Brežice. Ker je ideja omogočanje dostopa do literature turistom je predlog, da se zagotavlja literatura v tujem jeziku;
- ureditev trga Jožeta Toporišiča in parka med Domom kulture in Knjižnico z namenom izvajanja vsebin knjižnične dejavnosti in drugih izobraževalnih ter kulturnih dejavnost (prostor namenjen branju, itd.);
- spominsko obeležje za jezikoslovca (Pleteršnik, Toporišič) – skupaj s partnerji;
- zagon dejavnosti Potujoče knjižnice z namenom približati knjigo bralcem na podeželju oz. težje dostopnih področjih ter starejši, manj mobilni populaciji.

Kazalnik: Število izvedenih ukrepov

Cilj: Izvedba najmanj 3 ukrepov

KULTURNA DEDIŠČINA

Cilj 2: Skrb za kulturno dediščino in urejanje spomenikov z namenom spodbujanja kulturnega turizma.

Ukrepi za doseg cilja:

- obnova in rekonstrukcija spomenika sv. Janeza Nepomuka in postavitve na lokacijo v park ob gradu na Prešernovi ulici;
- obnova nagrobnikov razglašeni kot kulturna dediščina na pokopališču v Brežicah;
- ureditev problematike depojev – zagotovitev trajne lokacije;
- ureditev lastništva in razmerij Pleteršnikove domačije;

- ureditev razmerij za dostopnost in uporabo gradu Pišece;
- obnova in celovito upravljanje Vodovodnega stolpa;
- ureditev spominske sobe Toporišiča;
- strateško upravljanje in obravnava mostov na reki Krki.

Kazalnik: Število izvedenih ukrepov

Cilj: Izvedba najmanj 2 ukrepov in aktivnosti za izvedbo dodatnih 2

LJUBITELJSKA KULTURA

Cilj 3: Zagotavljanje pogojev za izvajanje ljubiteljske kulture.

Ukrepi za doseg cilja:

- ureditev dodatnega razstavnega prostora v mestu - Galerija (likovne razstave, kiparstvo, fotografija, multimedija itd.) v sodelovanju s Krajevno skupnostjo Brežice in drugimi nevladnimi organizacijami;
- sofinanciranje izdaje strokovnih zbornikov ob Pleteršnikovih in Toporišičevih dnevih;
- zagotovitev dodatnih skupnih prostorov za kulturna društva (arhiv, delovanje itd.).

Kazalnik: Število izvedenih ukrepov

Cilj: Izvedba najmanj 1 ukrepa

UMETNIŠKA KULTURA

Cilj 4: Promocija umetniške kulture med občani.

Ukrepi za doseg cilja:

- otroški gledališki abonma nadgraditi z novimi lastnimi »animacijskimi« predstavami za otroke v vsaj 1 tujem jeziku;
- gledališki abonma za odrasle nadgraditi še z drugimi vsebinami, kot npr. abonma klasične glasbe, organizacijo obiskov koncertov v centrih (predlog: otvoritveni koncert festivala Seviq Brežice se vključi v program brežiškega abonmaja).

Kazalnik: Število izvedenih ukrepov

Cilj: Izvedba najmanj 1 ukrepa

KULTURNI TURIZEM

Cilj 5: Razvijanje kulturnega turizma in s tem prepoznavnih turističnih destinacij, proizvodov in storitev, z namenom izrabe razvojnih potencialov kulturne dediščine in njenega aktivnega vključevanja v lokalni in trajnostni razvoj.

Ukrepi za doseg cilja:

- ureditev spominske sobe Toporišiča v njegovi rojstni hiši;
- razviti turistični paket, ki bo omogočal kulturno doživetje (npr. Obisk gradu, kjer turista sprejmejo vodiči v historičnem oblačilnem videzu v spremljavi stare glasbe (Glasbena šola Brežice), doživijo plesno točko s sekcijo Historičnega plesa Društva Imani ali koncert festivala Seviq Brežice, spoznajo zgodovino Posavja in okusijo vino ter dobrote v vinski kleti (lokalni ponudniki);
- predstavitev lokalnih ponudnikov v okviru kulturnih dogodkov (npr. Razviti turistični paket, kjer se bo koncert Seviq Brežice povezoval kot glasbeni dogodek s kulinariko in drugo

kulturno in turistično ponudbo kraja (povezava Ars Ramovš, lokalnih ponudnikov, Posavski muzej Brežice, Zavod za podjetništvo in turizem idr.);

- spodbuditi razvoj reprezentativnih kulturnih projektov, ki spodbujajo kulturni turizem;
- ureditev občinskih plakatnih mest, na katerih bi lahko plakate objavljali vsi, ki so v lokalnem javnem interesu. S tem bi bila promocija lokalnih dogodkov v lokalnem okolju bolj izpostavljena, kar bi predvidoma večalo obisk kulturnih prireditev;
- ogled objekta Knjižnice Brežice z vidika arhitekturnega presežka;
- ogled Pleteršnikove muzejske zbirke v Pišecah s predstavitvijo Pleteršnikovega časa v narečju.

Kazalnik: Število izvedenih ukrepov

Cilj: Izvedba najmanj 3 ukrepov

KULTURNO IZOBRAŽEVANJE

Cilj 6: Ozaveščanje o pomenu ohranjanja kulturne dediščine in njenega vpliva na identiteto občanov

Ukrepi za doseg cilja:

- izdaja raziskave narečij v občini Brežice v okviru Pleteršnikovih in Toporišičevih dnevih;
- izdaja didaktičnega pripomočka za spoznavanje narečij;
- razvoj asistenčnih delavnic (povezava Ars Ramovš, Osnovna šola Brežice in druge osnovne šole, Gimnazija Brežice);
- aktivno sodelovanje vrtcev in šol pri oblikovanju, izvajanju in uporabi pestre kulturne ponudbe v občini Brežice;
- spodbujanje t. i. zaposlene generacije – srednje generacije za udeležbo na dogodkih in uživanju v kulturi in dediščini.

Kazalnik: Število izvedenih ukrepov

Cilj: Izvedba najmanj 3 ukrepov

6.3 SKLEPNE MISLI

Kulturi, kot povedano v uvodu, bo potrebno priznati poseben status v družbi. Toliko bolj bo to potrebno, če vzamemo v obzir **Agendo 2030 za trajnostni razvoj**. Cilji trajnostnega razvoja so skupek ciljev bodočega mednarodnega razvoja, ki so usmerjeni v ljudi, planet, blaginjo, mir in partnerstvo. Vrednote, ki jih bo brez podpore kulture težko zasledovati.

17 GLOBALNIH
CILJEV ZA
TRAJNOSTNI
RAZVOJ,
ZASNOVANI PRI
ORGANIZACIJI
ZDRUŽENIH
NARODOV

7. REFERENCE

- Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 - uradno prečiščeno besedilo, 27/08 - odl. US, 76/08, 79/09, 51/10, 84/10 - odl. US, 40/12 - ZUJF, 14/15 - ZUUJFO, 76/16 - odl. US, 11/18 - ZSPDLS-1, 30/18)
- Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2018-2025 (evidenca vladnega akta 2016-3340-0001)
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 - uradno prečiščeno besedilo, 65/07 - odl. US, 56/08, 4/10, 20/11, 100/11 - odl. US, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18 - ZNOrg);
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11, 30/11 - odl. US, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18 - ZNOrg);
- Zakon o javnem skladu RS za kulturne dejavnosti (Uradni list RS, št. 29/10);
- Zakon o knjižničarstvu (Uradni list RS, št. 87/01, 96/02 – ZUJK in 92/15);
- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Posavski muzej Brežice (Uradni list RS, št. 82/05, 68/12 in 43/14);
- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Brežice (Uradni list RS, št. 87/03 in 77/11);
- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Glasbena šola Brežice (Uradni list RS, št. 87/03 in 77/11);
- Strategija turizma v občini Brežice (december 2016)
- Sklep o določitvi javne infrastrukture na področju kulture v občini Brežice (Uradni list RS, št.:62/19)
- Lokalni program kulture občine Brežice 2015-2019 (sprejet na 6.redni seji OS z dne 25.5.2015)
- Letna poročila javnih zavodov
- Pobude javnih zavodov, društev in zainteresirane javnosti
- <https://www.gov.si/drzavni-organi/ministrstva/ministrstvo-za-kulturo/>
- <https://www.pmb.si/>
- <http://www.knjiznica-brezice.si/>
- <https://www.gsbrezice.si/>
- <http://www.zptm.si/>
- <https://www.jskd.si/kulturna-mreza/dolenjska-posavje-bela-krajina/brezice/predstavitev.htm>
- <https://www.zkd-brezice.si/>
- <http://www.zvkds.si/>
- <http://www.seviqc-brezice.si/>
- <https://www.discoverbrezice.com/zabava/kino-brezice>
- <https://radio.brezice.eu/>
- <http://www.nesovnadiscina.si/>
- https://www.gov.si/assets/ministrstva/MZZ/Dokumenti/multilateral/razvojno-sodelovanje/1289ed1268/Agenda_za_trajnostni_razvoj_2030.pdf